

## فرم برنامه درسی (Course Plan)

### دانشکده بهداشت

نام درس : اصول و مبانی مدیریت	تعداد واحد : ۳ واحد
مقطع : کارشناسی ارشد	مدت زمان ارائه درس : ۲/۵ ساعت در هفته
پیش نیاز: ---	
مسئول برنامه : دکتر رامین روانگرد	

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

- ۱) آشنایی دانشجویان با کلیات، اصول و تعاریف سازمان و مدیریت
- ۲) آشنایی دانشجویان با رویکردهای نوین مدیر موفق و سازمان اثربخش
- ۳) آشنایی دانشجویان با سیر توسعه مکاتب مدیریت
- ۴) آشنایی دانشجویان با انواع سیستمها و کاربرد تفکر سیستمی در مدیریت
- ۵) آشنایی دانشجویان با ضرورت، اصول و سلسله مراتب برنامه ریزی، مراحل و انواع برنامه ریزی
- ۶) آشنایی دانشجویان با ابعاد سازمان و انواع ساختارها
- ۷) آشنایی دانشجویان با نگرش نظام مند به مدیریت منابع انسانی
- ۸) آشنایی دانشجویان با انواع الگوهای ارتباطات در سازمان
- ۹) آشنایی دانشجویان با تئوریهای مربوط به انگیزش و نیازهای انسان
- ۱۰) آشنایی دانشجویان با رهبری سازمان، تعاریف آن، رویکردهای عمده در مطالعات رهبری و سبکهای رهبری
- ۱۱) آشنایی دانشجویان با مدیریت تعارض و فرایند کنترل تعارض
- ۱۲) آشنایی دانشجویان با اصول کار تیمی، مراحل تکامل تیم و انواع تیم در سازمان
- ۱۳) آشنایی دانشجویان با مراحل کنترل، ارزشیابی، ممیزی و پایش و ویژگیهای نظام کنترل اثربخش
- ۱۴) آشنایی دانشجویان با الگوهای مدیریتی متناسب با HSE نظیر انواع ISO، 5S و ...

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با کلیات، اصول و تعاریف سازمان و مدیریت

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- مدیریت را تعریف کند.
- سازمان را تعریف کند.
- سابقه تاریخی مدیریت را به صورت مختصر بیان کند.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با رویکردهای نوین مدیر موفق و سازمان اثربخش

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع مدیر در سطوح مختلف سازمان را نام برده و وظایف آنها را بیان کند.
- مهارتهای مورد نیاز یک مدیر در سطوح مختلف سازمانی را بیان کند.
- ویژگیهای یک مدیر موفق را بیان کند.
- ویژگیهای یک مدیر اثربخش را بیان کند.
- تفاوتهای یک مدیر موفق و یک مدیر اثربخش را ذکر نماید.
- ویژگیهای یک سازمان اثربخش را بیان کند.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با سیر توسعه مکاتب مدیریت

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول مدیریت علمی تیلور را بیان کند.
- نارساییهای مدیریت علمی تیلور را توضیح دهد.
- اصول عام و کلی مدیریت را از دیدگاه فایول نام برده و توضیح دهد.
- تواناییها و ویژگیهای لازم برای مدیریت را از نظر فایول بیان کند.
- عناصر مدیریت را از نظر فایول بیان کند.
- مهمترین خصوصیات مدل ایده آل بروکرسی وبر را بیان کند.
- نارساییهای مدل ایده آل بروکرسی وبر را توضیح دهد.
- مکتب روابط انسانی التون مایو و نتایج مطالعات او را توضیح دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با انواع سیستمها و کاربرد تفکر سیستمی در مدیریت

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- سیستم را تعریف کند.
- انواع سیستم ها و مشخصات آنها را نام ببرد.
- نظریه سیستمها را به طور مختصر شرح دهد.
- تئوری اقتضا را به طور مختصر شرح دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با ضرورت، اصول و سلسله مراتب برنامه ریزی، مراحل و انواع برنامه ریزی

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- برنامه ریزی را تعریف کند.
- انواع برنامه را نام برده و هر یک را به طور مختصر توضیح دهد.
- ویژگیهای یک برنامه ریزی خوب را بیان کند.
- فرایند و مراحل انجام برنامه ریزی را ترسیم نماید.
- مدیریت بر مبنای هدف را توضیح داده و عناصر آن را نام ببرد.
- تصمیم گیری را تعریف نماید.
- فرایند تصمیم گیری را توضیح دهد.
- انواع مسایل و تصمیمات را نام برده و توضیح دهد.
- عواملی را که با کمک آنها می توان اهمیت یک تصمیم را ارزیابی کرد، نام ببرد.
- مزایا و معایب تصمیم گیری گروهی را ذکر نماید.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با ابعاد سازمان و انواع ساختارها

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- سازماندهی را تعریف کند.
- انواع سازمان و ویژگیهای آنها را توضیح دهد.
- مزایا و معایب نمودار سازمانی را بیان کند.
- عناصر کلیدی ساختار سازمانی را ذکر نماید.
- حیطه نظارت را تعریف کند.
- عوامل مؤثر بر وسعت حیطه نظارت را نام ببرد.
- تفاوتهای کارکنان صف و ستاد را ذکر کند.
- اختیار و قدرت را تعریف کرده، تفاوت آنها را بیان کرده و انواع قدرت را ذکر نماید.
- فرایند، مزایا، موانع و نحوه غلبه بر موانع تفویض اختیار را توضیح دهد.
- در مورد تمرکز و عدم تمرکز توضیح داده و تفاوت تفویض اختیار با عدم تمرکز را بیان کند.
- انواع روشهای طبقه بندی وظایف و سازماندهی و مزایا و معایب هر یک را توضیح دهد.
- هماهنگی را تعریف کند.
- انواع وابستگی و ارتباط متقابل را توضیح دهد.

- راههای ایجاد هماهنگی را توضیح دهد.
- روشهای اثربخش کردن هماهنگی را نام برده و توضیح دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با نگرش نظام مند به مدیریت منابع انسانی

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- فرایند مدیریت منابع انسانی توسط مدیران را بیان کند.
- نحوه برنامه ریزی استراتژیک منابع انسانی را بیان کند.
- نحوه انجام کارمندیابی و انتخاب را توضیح دهد.
- نحوه توجیه، آموزش و توسعه کارکنان را توضیح دهد و تفاوت توسعه و آموزش را بیان کند.
- نحوه مدیریت عملکرد و روشهای ارزیابی کارکنان را بیان کند.
- نحوه تعیین حقوق و دستمزد کارکنان را بیان کند.
- مسایل جدید در مدیریت منابع انسانی را ذکر کرده و توضیح دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با انواع الگوهای ارتباطات در سازمان

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ارتباط را تعریف کرده و در مورد آن توضیح دهد.
- انواع ارتباطات را توضیح داده و مزایا و معایب آنها را بیان کند.
- موانع موجود بر سر راه ارتباط اثربخش را ذکر کرده و روشهای غلبه بر آنها را بیان کند.
- بینشهای گوناگون در فرایند ارتباطات را بیان کرده و توضیح دهد.
- جهت توسعه مهارتهای میان فردی راهکارهایی ارائه دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با مدیریت تعارض و فرایند کنترل تعارض

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تعارض را تعریف کند.
- دیدگاههای مختلف در مورد تعارض را بیان کرده و توضیح دهد.
- تفاوت تعارض کارکردی و غیرکارکردی را بیان کند.
- ابزار لازم برای کاهش تعارض را ذکر کرده و در مورد آنها توضیح دهد.
- مذاکره را تعریف کند.
- انواع مذاکره را ذکر کرده و توضیح دهد.
- روشهایی را برای اثربخش کردن مذاکره بیان کند.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با تئوریهای مربوط به انگیزش و نیازهای انسان

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انگیزش را تعریف کند.
- فرایند ایجاد انگیزش را بیان کند.
- انگیزش را از نظر مکاتب مختلف بیان کند.
- در مورد نظریه های اولیه انگیزش همچون نظریه های سلسله مراتب نیازهای مازلو، X و Y داگلاس مک گریگور و بهداشت-انگیزش هرزبرگ را به طور مختصر شرح دهد.
- در مورد تئوریهای نوین انگیزش همچون نظریه های سه نیاز مک کللند، برابری و انتظار را به طور مختصر شرح دهد.
- مسایل جدید در انگیزش را بیان کند.
- کاربرد تئوری انگیزش در سازمانها را بیان کند.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با رهبری سازمان، تعاریف آن، رویکردهای عمده در مطالعات رهبری و سبکهای رهبری

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- رهبری را تعریف کند.
- تفاوت میان رهبری و مدیریت را توضیح دهد.
- نظریات مختلف در مورد عوامل مؤثر بر یک رهبری موفق را به طور مختصر توضیح دهد.
- مهارتهای رهبری را نام برده و تعریف کند.
- سبکهای رهبری (استبدادی، دموکراتیک و عدم مداخله یا آزاد) را توضیح داده و مزایا و معایب هر یک را توضیح دهد.
- مزایا و معایب هر یک از سبکهای رهبری (استبدادی، دموکراتیک و عدم مداخله یا آزاد) را بیان کند.
- سبکهای مدیریتی را از نظر رنسیس لایکرت توضیح دهد.
- شبکه مدیریت بلیک و موتن را توضیح دهد.
- مدل پیوستگی رفتار تاننوم و اشمیت را توضیح دهد.
- مدل رهبری اقتضایی فیدلر را به طور مختصر شرح دهد.
- تئوری سیکل زندگی هرسی و بلانچارد و انواع سبکهای رهبری از نظر آنان را به طور مختصر توضیح دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با اصول کار تیمی، مراحل تکامل تیم و انواع تیم در سازمان

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تیم و گروه را تعریف کرده و تفاوتهای آنها را بیان کند.
- مراحل توسعه تیم را بیان کند.
- انواع تیمهای کاری را ذکر کرده و در مورد آنها توضیح دهد.
- چالشهای مدیران در ایجاد بازیکنان تیمی را بیان کند.

- بیان کند که یک مدیر چگونه می تواند رفتار تیمی را شکل دهد.
- بیان کند که یک مدیر چگونه می تواند به یک تیم نیروی دوباره ببخشد.
- مسایل جدید در مورد تیم را ذکر نماید.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با مراحل کنترل، ارزشیابی، ممیزی و پایش و ویژگیهای نظام کنترل اثربخش

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- کنترل را تعریف کند.
- فرایند و مراحل انجام کنترل را ترسیم نماید.
- انواع کنترل را نام برده و توضیح دهد.
- فنون کنترل را نام برده و هر یک را به طور مختصر شرح دهد.

## ❖ هدف کلی

آشنایی دانشجویان با الگوهای مدیریتی متناسب با HSE نظیر انواع ISO 5S و ...

## ❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- کیفیت را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان کند.
- تاریخچه کیفیت را بیان نماید.
- توضیحاتی در مورد ISO بیان کرده و گروه بندی آن را ذکر نماید.
- توضیحاتی در مورد 5S بیان کرده و نحوه اجرای آن را توضیح دهد.
- توضیحات مختصری در مورد سایر الگوها ارایه نماید.

روش آموزش

- سخنرانی تعاملی
- فعالیت کلاسی
- سمینار دانشجویی
- بحث گروهی

شرایط اجراء

## ❖ امکانات آموزشی بخش

- وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون و کتب مرجع

## ❖ آموزش دهنده

- اساتید بخش گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی (دکتر رامین روانگرد)

## منابع اصلی درسی

- سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل، تألیف دکتر مهدی ایران نژاد پاریزی و پرویز ساسان گهر، انتشارات مؤسسه عالی بانکداری ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- مبانی مدیریت، استیفن پی. رابینز و دیوید ای. دی سنزو، ترجمه دکتر سید محمد اعرابی، محمد علی حمید رفیعی و بهروز اسراری ارشاد، انتشارات دفتر پژوهشهای فرهنگی
- مدیریت، جلد ۱ و ۲، جیمز ای. اف. استونر و دانیل آر. گیلبرت، ترجمه دکتر علی پارساییان و دکتر سید محمد اعرابی، انتشارات دفتر پژوهشهای فرهنگی

## ارزشیابی

### ❖ نحوه ارزشیابی

- فعالیت کلاسی
- سمینار دانشجویی
- امتحان میان ترم (تشریحی)
- امتحان پایان ترم (تشریحی)

### ❖ نحوه محاسبه نمره کل

- فعالیت کلاسی و سمینار دانشجویی ۳۰٪
- امتحان میان ترم ۳۵٪
- امتحان پایان ترم ۳۵٪

### ❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۲
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۴

جدول زمانبندی درس اصول و مبانی مدیریت

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
آشنایی دانشجویان با کلیات، اصول و تعاریف سازمان و مدیریت	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با رویکردهای نوین مدیر موفق و سازمان اثربخش	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با سیر توسعه مکاتب مدیریت	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با انواع سیستمها و کاربرد تفکر سیستمی در مدیریت	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با ضرورت، اصول و سلسله مراتب برنامه ریزی، مراحل و انواع برنامه ریزی	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با ابعاد سازمان و انواع ساختارها	۶	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با نگرش نظام مند به مدیریت منابع انسانی	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با انواع الگوهای ارتباطات در سازمان	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با مدیریت تعارض و فرایند کنترل تعارض	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با تنوعیهای مربوط به انگیزش و نیازهای انسان	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با رهبری سازمان، تعاریف آن، رویکردهای عمده در مطالعات رهبری و سبکهای رهبری	۶	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با اصول کار تیمی، مراحل تکامل تیم و انواع تیم در سازمان	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با مراحل کنترل، ارزشیابی، ممیزی و پایش و ویژگیهای نظام کنترل اثربخش	۶	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم
آشنایی دانشجویان با الگوهای مدیریتی متناسب با HSE، ISO، 5S و ...	۳	سخنرانی تعاملی همراه با بحث گروهی و سمینار دانشجویی	منابع ۱ تا ۳، جستجوی اینترنتی	وایت برد، ویدئو پروژکتور و رایانه، متون کتب مرجع	فعالیت کلاسی + سمینار کلاسی + امتحانات میان ترم و پایان ترم